

Kedves Kertbarátnők, tisztelt Kertbarátok!

2016. évi 10. felhívás

Az ország legtöbb pontján párás melegben állnak a növényeink. A gombák támadására továbbra is számítani kell, ismételjék a permetezéseket a lisztharmat fajok, a varasodás, a csonthéjasok levélbetegségei és szükség esetén már a peronoszpóra ellen is. Az előző felhívásokban írtam a technológiáról. Az előrejelző eszközeink erősödő molyrajzást mérnek, már legtöbb fajnál a lárvák károsításával is találkozhatunk.

► Az emelkedő hőmérsékletnél a **tűzelhalás baktériumával** is számolnunk kell. A hajtásokon és a másodvirágzású almafélék bibéjén keresztül is fertőzhet. Az idén több kertben is talákoztam a hasonló tüneteket okozó, a hajtásvég száradást okozó **hajtáshervasztó darázs** kárképével. A barnuló levelek alatt a spirális mentén elhelyezkedő szúrásnyomok jelzik, hogy itt nem az Erwinia amylovora baktériummal állunk szemben. Ez kevésbé veszélyes ellenfél. A beteg hajtások lemetésével akadályozhatjuk meg a darázs további, jövő évi kártételét. A levélen a körterozsda első tünete is feltűnik, a narancssárga „pötty”.

► Újabb kórokozók is csatlakoztak a fenti gombatársasághoz. A körtén tehát megjelentek a **körterozsda** első tünetei, amelyek akár a tavaly júniusi fotón látható szinten is károsíthatják a lombot. Ezeknél a fáknál már most érdemes védekezni, réz és mankoceb hatóanyagú gombaölők (5. felhívás) és a Score 250 EC engedélyezettek.

► A 2010-es csapadékos évben súlyos, a dióbelet is elsovasztó fertőzést okozott a **dió baktériumos betegsége**. Most a levélereken és a hajtásvégeken is láthatóak a tünetei. Ez már nem a fagykár! Amennyiben marad a párás, meleg időjárás, akkor a termést is támadni fogja. Szerencsére a dió „bírja” a rezet, mellyel egyben, a most induló gnomóniás gombabetegsége ellen is védekezhetünk (az első tünetét bekarikáztam). Sokan a növényvédelem nélkül is termő növények közé sorolják a diót. Sajnos ez mára megdőlt, az ültetvényekben évente 6-9 alkalommal is kénytelenek védekezni a dió károsítói ellen.

► Érdemes megnézni a rajzasi táblázatunkat. Gyakorlatilag az összes **gyümölcsmoly** rajzik és a lárvák már károsítanak is. Aki még nem tette volna, az most már **rovarölő szert is adagoljon a gombaölők mellé**. Akinek az **aknázómolyokkal** is gondja van (most nagy számban repülnek a fénycsapdába) illetve az a kertbarát, aki **csak a hétvégeken tud permetezni**, az a **kitinszintézis-gátló** Dimilin 25 WP –t máris bevetheti. Ennek már a tojásokra is hatása van, később a táplálkozó hernyók vedlését gátolja. Hasonló vegyület a Runner 2 F, melyet a „rajzás erősödésekor” kell bevetni. Ennek is van tojásölő hatása, de később be kell jutnia a hernyó tápcsatornájába is. A repülő lepkék és a már kikelt, még a felületen tartózkodó hernyók gyérítésére egy **kontakt rovarölőt** is adhatunk a fentiekhez. A kontakt szerek, amit eltalálnak, azt elviszik. Rövidebb-hosszabb ideig tartó tartamhatásuk abból ered, hogy némelyikük a szagával elriasztja az ismételt betelepülésre készülő kártevőket. A 8. felhívás piretroidjai mellett a szőlőben még néhány egyéb piretroid is engedélyezett pl. Fendona 10 EC, Cyperkill 25 EC, Nagomi, stb.

Ne feledkezzünk meg az almásokban és csonthéjasokban, a **felszívódó** Mospilan 20 SP (SG)-ről sem, erre is alapozhatjuk a technológiánkat. Ez utóbbival a lárvák kelésekor kell permetezni, a molyfaj rajzásának az intenzív beindulása után kb. 7-10 nappal. Egyben a levéltetvek ellen is hatásos, akárcsak a piretroidok. Hasonlóan kell időzíteni az almásokban és a szőlőben engedélyezett Mavrik 24 EW-t is.

A fiatal lárvákat kell megcéloznunk a **bio rovarölő** Dipel DF-fel. A hernyó táplálkozása fél óra múlva már leáll, 2-5 nap múlva elpusztul. Az é.v.i. -je csupán 1 nap. Újdonság a bioban engedélyezett NeemAzal T/S.

Tehát a feromoncsapdák mérési eredményeire mindenki támaszkodhat. De míg a tojásölő hatással is rendelkező készítményt vásárló kertbarát először a rajzás elején illetve a csúcson, addig pl. a Mospilan 20 SP (SG)-t vagy a Dipelt használó, a rajzáscsúcstól 7-10 nappal, a hernyók megjelenésekor permetezzen.

A felsorolt rovarölőkkel ismételni kell! A kitinszintézis-gátló, a kontakt és a felszívódó szerekkel is. Általában 7-14 napos fordulót javasolnak a gyártók. Intenzív lombfelület és gyümölcsnövekedésnél és elhúzódozó molyrajzásnál sűrűbben permetezzenek. **Ebben csak Önök, a kertészek tudnak dönteni!**

► Almamoly ellen most érdemes kihelyezni a **hernyófogó öveket**. Az első nemzedék lárvái költöznek alájuk, bábozódnak. A fa törzsére erősített öveket az érésig 10-14 naponta cserélik és semmisítik meg. (Hajdan jogszabályok kötelezték a kertészeket a használatára, almára és körtére, még a cseréjükét is ellenőrizték.) Készen is kaphatóak, de házilag is elkészíthetők. Szárazon kell tartani, érdemes lefedni a bűvőhelynek szánt kötelet, papírtekercset a fényképen látható módon.

► Vasárnap reggel almán, körtén, dión, szilván, cseresznyén, őszibarackon, szedren, káposztán, borsón, mákon, mogyorón, rózsán, szivarfán, hársán és gyomokon is bőségesen találtam **levéltetveket, kolóniákat**. A jelenleginél még nagyobb fertőzésre is számíthatunk! A párás melegben jól érzik magukat, az esőtől zöldellő, fehérjékben dús friss növényi részeket gyorsan szaporodnak. (6. felhívás) Csalánon fotóztam a tetvekkel táplálkozó haralekinkatica lárváját. Most hasznos hajtanak a kertekben. Ha permeteznek, akkor ne a piretroidok közül válasszanak. Ezek a készítmények „mindent visznek”, a hasznos segítőinket is.

► **Liszteske!** Több fajuk is károsít, egyidőben az összes fejlődési alakjukkal is találkozhatnak, a lárvák viaszréteggel védik magukat, a rovarölő szereknek ellenállnak, szabadföldön is áttelelnek, a gyomokon is megélenek, mézharmatot termelnek, vírust terjesztenek, stb. stb. Sokan már nem ültetnek káposztaféléket. 100%-os permetszer nincs ellenük. Most idemácsolom Taxner Ágnes kolléganőm cikkét, a Kerti Hírmondóból. (Csak a III. kategóriás szereket hagytam bent az ajánlottak között.)

„**VÉDEKEZÉS.** Az első szabály, hogy kártevőtől mentes palántákat vásároljunk! Már az első betelepítések észlelésekor meg kell kezdeni a permetezést! Erős fertőzésnél sűrűn, akár 3-4 naponta is ismételnünk kell a permetezéseket. Váltogassuk a hatóanyagokat, mert nagyon gyorsan ellenállóvá válnak egy-egy növényvédő szerrel szemben. A lehetséges szabadforgalmú készítmények a teljesség igénye nélkül a következők lehetnek: Cyperkill 25 EC, Kasio Garden, Mospilan 20 SG, Sanmite 20 WP. Dísznövényben használhatók a szabadforgalmú Fazilo, illetve Axoris rovarölő permet készítmények is. Bizonyos zöldségekben engedélyezett a szabadforgalmú biológiai készítmény, a Naturalis-L, valamint a NeemAzal-T/S, bár ezek 1 literesnél kisebb kiszerelésű egyelőre nem kapható. Szintén biológiai rovarölő a zárt termesztő berendezésekben alkalmazható Koppert fürkészdarázs, mely a molytetű természetes ellenségeit, a fürkészdarázsak kartonlapokra ragasztott bábjaikat tartalmazza. A bábokból kiképződő fürkészdarázsok a molytetű lárváiba helyezik tojásaikat, így azok elpusztulnak.” A ragacsos sárgalapokkal elcsíphetjük az első imágókat, ekkor kezdhetik a permetzést.

Budapest, 2016. június 1.

Jó egészséget, szép kertet kívánok:

Zsigó György, NMNK

Hermes Üzletek, ahol a tanfolyamon is megemlített növényvédő szereket megvásárolhatják*:

- Kertészeti Áruház 2011 Budakalász, Lupa szigeti elágazás	- Kertészeti és Iparcikk Szaküzlet 1134 Budapest, Bulcsú utca 23/a. – 3-408-643
- Kertészeti Áruház 1132 Budapest, Váci út 6. – 3-110-046	- Kertészbolt 1114 Budapest, Bartók Béla út 66. – 4-666-103
- Kertészbolt 1077 Budapest, Baross tér 16. – 3-426-722	- Méhészeti és Kertészeti Szaküzlet 1094 Budapest, Ferenc krt. 37. – 2-181-750
- Kertészbolt 1024 Budapest, Széll Kálmán tér 3. – 2-124-201	

*Kérjük, tájékozódjon előre, hogy az adott üzletben megtalálható-e az Ön által megvásárolni kívánt vegyszer!